

## **Pieksänkosken vesiosuuskunnan vesijohto- ja jätevesiverkoston toiminta-alueen tarkistaminen**

### **Kaupunkisuunnittelujohtaja Juha Romppanen Kaupunkisuunnittelun tukipalvelut**

#### **Tiivistelmä**

Kaupunkirakennelautakunnalle esitetään, että lautakunta edelleen esittäisi kaupunginhallitukselle Pieksänkosken vesiosuuskunnan tarkistetun vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueen hyväksymisen. Pieksänkosken vesiosuuskunta on esittänyt Kuopion kaupungille vesihuoltolain mukaisesti jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueen laajentumisen hyväksymistä Pieni-Pieksän alueelle, jonne on tarkoitus rakentaa viemäriverkosto vuoden 2018 aikana. Lisäksi vesijohdon toiminta-alueita laajennetaan niille alueille, jonne vesijohtoverkosto on jo rakennettu.

#### **1. Yleistä vesihuollosta**

Vesihuoltoa ohjaa vesihuoltolaki (119/2001) myöhempine muutoksineen. Vesihuoltolain tavoitteena on turvata sellainen vesihuolto, että kohtuullisin kustannuksin on saatavissa riittävästi terveydellisesti ja muutenkin moitteetonta talousvettä sekä terveyden- ja ympäristönsuojelun kannalta asianmukainen viemärointi. Vesihuoltolain soveltamisen kannalta on keskeistä, mitkä alueet sisällytetään vesihuoltolaitosten toiminta-alueisiin. Yhdyskuntajätevesistä annettu asetus edellyttää taajamien sisällyttämistä vesihuoltolaitosten toiminta-alueen jätevesiviemäriverkoston piiriin.

Vesihuoltolain mukaan kunnan tulee kehittää vesihuoltoa alueellaan yhdyskuntakehitystä vastaavasti yhteistyössä alueensa vesihuoltolaitosten, laitoksille vettä toimittavien ja niiden jätevesiä käsittelevien sekä muidenkin kuntien kanssa sekä osallistua vesihuollon alueelliseen yleissuunnitteluun. Lisäksi kunnalla on vesihuollon järjestämisvelvollisuus, jos suurehkon asukasjoukon tarve taikka terveydelliset tai ympäristönsuojelulliset syyt sitä vaativat. Tällöin kunnan tulee huolehtia siitä, että ryhdytään toimenpiteisiin tarvetta vastaavan vesihuoltolaitoksen perustamiseksi, vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen laajentamiseksi tai muun tarpeellisen vesihuollon palvelun saatavuuden turvaamiseksi.

#### **2. Yleistä toiminta-alueista**

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella tarkoitetaan aluetta, jolla vesihuoltolaitos vastaa vesihuoltopalvelujen toimittamisesta asiakkailleen. Kunnan alueella vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden tulee kattaa alueet, joilla kiinteistöjen liittäminen vesihuoltolaitoksen vesijohtoon tai jätevesiviemäriin on tarpeen toteutuneen tai suunnitellun yhdyskuntakehityksen vuoksi. Toiminta-alueen tulee olla sellainen, että vesihuoltolaitos pystyy huolehtimaan vastuullaan olevasta vesihuollosta taloudellisesti ja asianmukaisesti sekä siten, että vesihuollon kustannusten kattamiseksi perittävät vesihuollon maksut muodostuvat kohtuullisiksi ja tasapuolisiksi.

Vesihuoltolaitoksella on toiminta-alueellaan velvollisuus huolehtia vesihuollosta yhdyskuntakehityksen tarpeita vastaavasti. Vesihuoltolaitoksen huolehtimisvelvollisuudella tarkoitetaan verkostojen rakentamis- ja kunnossapitovelvollisuutta.

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella oleva kiinteistö on pääsääntöisesti liitettävä laitoksen vesijohtoon ja jätevesiviemäriin. Liittymisvelvollisuuden ulkopuolelle jäävät ainoastaan rakentamattomat kiinteistöt. Kunnan ympäristösuojelunviranomaisen voi myöntää hakemuksesta toistaiseksi voimassa olevan tai määräaikaisen vapautuksen kiinteistön liittämisvelvollisuudesta. Toiminta-alueen hyväksymispäätöksen yhteydessä on asetettava tavoitteellinen aikataulu toiminta-alueen eri osien saattamiselle vesihuoltolaitoksen verkostojen piiriin. Kysymyksessä on suuntaa antava aikataulu, jonka perusteella toiminta-alueella sijaitsevien kiinteistöjen omistajat ja haltijat voivat arvioida, millä ajanjaksolla verkosto on tarkoitus ulottua heidän kiinteistöjensä läheisyyteen.

Vesihuoltolaitosten toiminta-alueet hyväksyy kunta. Kuopiossa toiminta-alueiden hyväksyminen on delegoitu kaupunginhallitukselle. Valvontaviranomaisille ja alueen kiinteistöjen omistajille sekä haltijoille tulee varata tilaisuus tulla kuulluiksi ennen hyväksymispäätöksen tekemistä.

### **3. Toiminta-alueiden hyväksyminen**

Kunta hyväksyy alueellaan toimivalle vesihuoltolaitokselle toiminta-alueen ja tarvittaessa muuttaa hyväksytyä toiminta-aluetta vesihuoltolaitoksen esityksestä tai, jos laitos ei tällaista esitystä ole tehnyt, laitosta kuultuaan. Ennen toiminta-alueen hyväksymistä tai muuttamista asiasta on pyydettävä lausunnot valvontaviranomaiselta sekä varattava alueen kiinteistöjen omistajille ja haltijoille tilaisuus tulla kuulluiksi. Vesihuoltolain mukaisina valvontaviranomaisina toimivat Pohjois-Savon ELY-keskus sekä kunnan terveydensuojelu- ja ympäristönsuojeluviranomaiset. Kuopiossa toiminta-alueiden hyväksyminen on delegoitu kaupunginhallitukselle.

Hyväksyessään toiminta-alueen kunnan tulee toiminta-alueen eri osien vesihuollon tarpeet huomioon ottaen määrittää alueet, jotka on saatettava vesihuoltolaitoksen vesijohtoverkoston piiriin, sekä alueet, jotka on saatettava laitoksen jätevesiviemäriverkoston piiriin. Hyväksymispäätöksen yhteydessä on myös asetettava tavoitteellinen yhdyskuntakehityksen tarpeita vastaava aikataulu toiminta-alueen eri osien saattamiselle verkostojen piiriin.

Toiminta-alue, sillä sijaitsevat taajamat sekä vesijohtoverkoston ja jätevesiviemäriverkoston piiriin saatettavat alueet esitetään kartalla, jonka on oltava yleisesti saatavilla tietoverkossa. Toiminta-alueen hyväksymisestä on tiedotettava riittävässä laajuudessa.

### **4. Pieksänkosken vesiosuuskunnan perustietoja**

Pieksänkosken vesiosuuskunta on perustettu vuonna 1992. Se toimii Nilsjän, Juankosken ja osin myös Siilinjärven alueella. Vesiosuuskunnalla on rakennettuja liittymiä tällä hetkellä 580 ja vesiosuuskunnan vesijohtoverkosto on yli 250 km pitkä. Viemäriverkostoa osuuskunta on rakentanut muun muassa Tahkon länsipuolella, Pajulahdessa ja Kaarakaslahdessa. Koko viemäriverkoston kokonaispituus on noin 25 km ja liittymiä noin 80.

Pieksänkosken vesiosuuskunnan suurimmat vedentoimittajat ovat Kuopion Vesi liikelaitos ja Koillis-Savon Vesi Oy. Koillis-Savon Vesi ottaa vettä Juankosken ja Tuusniemen rajalta ja Kuopion Veden toimittama vesi on peräisin Reittiön vedenottamolta.

**5. Pieksänkosken vesiosuuskunnan toiminta-alue ja esitys jätevesiviemäriverkoston piiriin saatettavaksi toiminta-alueeksi Pajulahteen, alueen rajaaminen, nähtävillä-olo ja lausunnot sekä mielipiteet**

Pieksänkosken vesiosuuskunnalla on hyväksytty toiminta-alue Nilsiä, Juankosken ja Siilinjärven alueella. Osuuskunnan toiminta-alueella on vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston piiriin saatettuja alueita mm. Pajulahdessa ja Tahkolla. Pieksänkosken vesiosuuskunnalle on alun perin hyväksytty toiminta-alue vuonna 2005 (Nilsiä kv 11.10.2005 § 81) ja sitä on tarkistettu useita kertoja. Viimeisin toiminta-alueen tarkistaminen on hyväksytty vuonna 2015 (kh 19.10.2015 § 292).

Pieksänkosken vesiosuuskunta on jättänyt 1.11.2017 sähköpostitse Kuopion kaupungille esityksen viemäriverkoston toiminta-alueen hyväksymiseksi Pieni-Pieksän alueelle, jonne jätevesiviemäriverkoston oletetaan rakentuvan vuoden 2018 aikana. Lisäksi Pieksänkosken vesiosuuskunta on esittänyt vesijohtoverkoston toiminta-alueen laajentamista niille alueille, jonne vesiosuuskunta on rakentanut vesijohtoverkoston. Pieksänkosken vesiosuuskunnan toiminta-alue ei sijaitse YKR mukaisella taajama-alueella.

Esitetyn Pieni-Pieksän viemäroinnin toiminta-alueen sisäpuolella on yhteensä 50 kiinteistöä. Toiminta-alueen laajennukselta kerättävät jätevedet johdetaan Pajulahteen ja edelleen Kuuslahden siirtoviemäriä pitkin Jynkäniemen jätevedenpuhdistamolle Siilinjärvelle. Pieksänkosken vesiosuuskunta on 17.3.2015 solminut jätevesien vastaanotosta sopimuksen Siilinjärven kunnan kanssa. Puhdistamon kapasiteetti on uusien jätevesien johtamista varten vesiosuuskunnan mukaan tarkastettu.

Pieksänkosken vesiosuuskunnan toiminta-alueen tarkistamisesta kuulutettiin kaupunginvaltuuston määrittelemissä virallisissa ilmoituslehdissä (Kuopion kaupunkilehti ja Pitäjäläinen) ja esitys oli virallisesti nähtävänä 18.12.2017–19.1.2018 välisenä aikana Kuopion valtuusto-virastotalolla ja Kuopion kaupungin internetsivuilla.

Lausunnot pyydettiin nähtävillä oloaikana seuraavilta viranomaisilta tai tahoilta:

- 1) Pohjois-Savon Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Y-vastuualue
- 2) Alueelliset ympäristönsuojelupalvelut
- 3) Alueellinen rakennusvalvonta
- 4) Ympäristöterveydenhuolto
- 5) Strateginen maankäyttö
- 6) Siilinjärven kunta
- 7) Lukkarilan seudun vesiosuuskunta
- 8) Nousionmäen-Peltonniemen vesiosuuskunta
- 9) Pöljän vesiosuuskunta

07.02.2018

30 §

## 10) Vuotjärven vesiosuuskunta

Viranomaiset tai viereiset vesihuoltolaitokset eivät jättäneet lausuntoa. Ympäristönsuojelu ja ympäristöterveydenhuolto ilmoittivat sähköpostilla, että niillä ei ole lausuttavaa lausunnolla olevaan toiminta-alueen tarkistamiseen. Myös Pohjois-Savon ELY-keskus ilmoitti sähköpostilla, ettei se anna yksityiskoh- taista lausuntoa Pieksänkosken vesiosuuskunnan vesi- ja viemäriverkoston toiminta-alueen tarkistamisesta. Mielenpitemien jättivät kolme yksityishenkilöä. Toiminta-alueesta annettujen mielenpitemien keskeinen sisältö ja niiden vasti- neet on esitetty liitteessä 2.

Viemäriverkoston piiriin saatettava Pieni-Pieksän aluetta ei ole muutettu saatujen mielenpitemien perusteella.

### Vaikutusten arviointi

Ympäristövaikutuksiltaan Pieni-Pieksän alueen lisääminen Pieksänkosken vesiosuuskunnan jätevesiviemäriverkoston piiriin saatettavaksi toiminta- alueeksi on positiivinen, koska viemäriverkoston rakentamisen myötä sako- ja umpikaivolietteen kuljetustarve vähenee. Kiinteistökohtaisiin järjestelmiin verrattuna vesihuoltolaitoksen viemäriverkoston liittymisen takaa toiminta- varman jätevesienkäsittelyjärjestelmän ja saattaa puhdistetut jätevedet viran- omaisvalvonnan alle. Viemäriverkoston rakentaminen myös parantaa pinta- vesien laatua.

### Esitys

Esitän kaupunkirakennelautakunnalle, että se esittäisi kaupunginhallituksel- le, että Pieksänkosken vesiosuuskunnan tarkistettu vesi- ja jätevesiviemäri- verkoston toiminta-alue hyväksytään ja toiminta-alueen sisäpuolelle lisätään jätevesiviemäriverkoston piiriin saatettava Pieni-Pieksän alue, jonne on tar- koitus rakentaa viemäriverkosto vuoden 2018 aikana.

Lisäksi esitän, että Kuopion kaupunki suosittelee vesiosuuskuntia noudatta- maan vesihuoltopalveluiden toimitusehtoja Vesi- ja viemärilaitos-yhdistyksen julkaiseman ”vesihuoltolaitoksen yleiset toimitusehdot”- oppaan mukaisesti, jossa on määritelty vesihuoltolaitoksen ja kiinteistön velvollisuudet ja oikeu- det.

### Liitteet

- 48 8304/2017 Pieksänkosken vesiosuuskunnan tarkistettu toiminta- aluekartta
- 49 8304/2017 Mielenpitemet ja vastineet (jaetaan lautakunnan jäsenille, ei julkaista internetissä)

Valmistelija

Päivi Rissanen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5303

### Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Jarmo Pirhonen

Lautakunta hyväksyy kaupunkisuunnittelujohtajan esityksen.

### Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

